

2983 - Hamile kadın hac yapabilir mi?

Soru

Hâmile bir kadının umre ve hac menâsikini edâ etmesi câiz midir? Hâmilelik süresinin buna bir etkisi var mıdır? Örneğin hâmileliğin sekizinci ayda olması yerine dördüncü ayda olması gibi. Çünkü sekizinci ayda olması halinde izdiham sebebiyle kadının çocuğunu düşürmesi veya hastalanması mümkündür.

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

1. Hâmile kadının hacca gitmesinde bir engel yoktur. Hâmile kadın temizdir (âdet ve loğusalık gibi bir durumu yoktur). Dolayısıyla namaz kılması ve oruç tutması gerekir. Kocasını onu boşadığı zaman talakı sünnet talaktır (talakı vukû bulur).

2. Hatta Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in sünnetinde sâbit olduğuna göre Umeys'in kızı Esmâ -Allah ondan râzı olsun-, hâmileliğin son ayında olduğu halde hac için Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- ile birlikte yola çıktı. Nihâyet Esmâ mikat yerinde doğum yaptı.

Nitekim Âişe'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olduğuna göre o şöyle demiştir:

نُفِستُ أَسْمَاءُ بِنْتُ عُمَيْسٍ -زوجة أبي بكر - بِمُحَمَّدِ بْنِ أَبِي بَكْرٍ بِالشَّجَرَةِ، فَأَمَرَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَبَا بَكْرٍ أَنْ تَغْتَسِلَ وَتُهَلَّ. [رواه مسلم]

"Umeys'in kızı Esmâ -Ebu Bekir'in hanımı-, Ebu Bekir'in oğlu Muhammed'i Zulhuleyfe'de doğurunca, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-, Ebu Bekir'e, Esmâ'nın yıkanmasını ve ihrama girmesini emretmesini söyledi." (Müslim; hadis no: 1209)

Nevevî -Allah ona rahmet etsin-, hadisin faydalarını zikrederken şöyle demiştir:

"Loğusa (nifas) ve âdet (hayız) olan kadınların ihramı geçerlidir (sahihtir). Fakat ihram için yıkanmaları (boy abdesti almaları) müstehaptır. Bunun emredilmesinde ittifak vardır. Fakat bizim mezhebimiz (Şâfiî mezhebi), Mâlik ve Ebu Hanife'nin mezhebi ile cumhura göre yıkanmaları müstehaptır. Zâhîrîlere göre ise, farzdır.

Âdet ve loğusa olan kadınların, tavaf ve tavaftan sonra kılınan iki rekatlık tavaf namazının dışındaki haccın bütün amellerini yerine getirebilirler.

Nitekim Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-, (Vedâ haccında âdet olan Âişe'ye -Allah ondan râzı olsun-) şöyle buyurmuştu:

[اِصْنَعِي مَا يَصْنَعُ الْحَاجُّ غَيْرَ أَلَّا تَطُوفِي.] [شرح مسلم ...

"Beytullah'ı tavaf etmenin dışında, hacının yaptığı her işi yap." (Müslim Şerhi; 8/133)

Bir kadın, "Haccetu'l-İslâm"ı (akıl-bâliğ olan ve gücü yeten kimsenin ömründe bir defa yapması farz olan haccı) edâ etmemişse, hâmilelik, onun haccı terk etmesi (edâ etmemesi) için bir mazeret sayılamaz. Çünkü hâmile kadın, izdiham ve itişip-kakışmanın olduğu yerlerden uzak durma imkânına sahiptir. Hâmile kadın, (cemrelere) taşları kendisi atamazsa, kendisinin yerine atacak birisini vekil tayin edebilir. Tavaf ve sa'yı yürüyerek yapamazsa, arabayla tavaf ve sa'yını yapabilir. Diğer hac menâsikini de bu şekilde yerine getirebilir.

Yol, mesken ve menâsiki edâ etme yönünden birçok insan büyük bir kolaylık ve rahatlıkla hac farîzasını yerine getirmektedirler.

3. Evet. Eğer güvenilir bir doktor, hasta veya zayıf olması veyahut da başka bir sebepten dolayı hacca gitmesi hâmile bir kadın veya çocuğu için bir tehlike olduğunu ona söyleirse, bu takdirde bu kadının bu yıl haccı edâ etmesine engel olunur. Bu engel olmaya Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in şu emri delâlet etmektedir:

[لَا ضَرَرَ وَلَا ضِرَارَ.] [رواه ابن ماجه وهو حديث حسن

"Ne bilmeyerek (istemedenden), ne de bilerek (kasten) zarar vermek vardır." [1] (İbn-i Mâce, hadis no:

2340. Hadis, hasendir. Bkz: İbn-i Receb; "Câmiu'l-Ulûm ve'l-Hikem", 1/302).

4. Bazı doktorlar, hâmileliğin başlangıcı ile son aylarında olmasını birbirinden ayrı tutmuşlardır. Zirâ hâmileliğin başlangıcında hem kadın, hem de çocuğu için endişe edilir. Fakat hâmileliğin son aylarında ne kadın, ne de çocuğu için endişe verecek bir durum sözkonusu değildir.

---

[1] Örneğin bir kimsenin evinin avlusunda bir ağacı olur da bu ağacı sularken rutubet yayılır ve komşusunun evinin duvarları kasıtsız (istemeden) rutubetlenirse, buna "darar" deriz. Başka bir kimsenin de evinin avlusunda bir ağacı olur da bu ağacı, komşusunun evinin duvarları rutubetlensin de eziyet görsün diye sularsa, buna da "dırâr" deriz. Her iki durum da dînen yasaklanmıştır. "Darar", kasıtsız yapılmış olsa bile giderilir. Fakat "dırâr" giderilmekle birlikte sahibi günahkâr olur.